

СХВАЛЕНО

протоколом засідання
педагогічної ради
Княгининівського ліцею
Волинської обласної ради
від 27 серпня 2026 року №1

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом директора

Княгининівського ліцею

Волинської обласної ради

від 28 серпня 2026 року № 126-осн

Ольга ОМЕЛЬКО

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність
учасників освітнього процесу
Княгининівського ліцею
Волинської обласної ради

I. Загальні положення

1. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Княгининівського ліцею Волинської обласної ради (далі — закладу освіти) встановлює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування у відносинах між учасниками освітнього процесу, а саме: педагогічними працівниками, здобувачами освіти та їх батьками чи особами, які їх замінюють.
2. Положення розроблено на основі Конституції України, Конвенції ООН «Про права дитини», Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», Цивільного кодексу України, Статуту навчального закладу, Закону України № 4742-IX від 18.12.2025 «Про академічну доброчесність», Правил внутрішнього трудового розпорядку та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.
3. Метою даного Положення є дотримання високих професійних стандартів у освітній сфері, забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату в колективі та підвищення довіри до результатів навчання, а також зростання авторитету закладу освіти.
4. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу (педагогічних працівників, здобувачів освіти та їх батьків чи осіб, які їх замінюють) та співробітників закладу освіти.
5. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища, забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

II. Принципи та види порушень академічної доброчесності

1. Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.
2. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст. 42 п. 4 Закону України «Про освіту» та Закону України № 4742-IX «Про академічну доброчесність» вважається:
 - Академічний плагіат — оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.
 - Самоплагіат — оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.

- Фабрикація — вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.
 - Фальсифікація — свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.
 - Списування — виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).
 - Обман — надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.
 - Хабарництво — надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.
 - Зловживання впливом — пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.
 - Необ'єктивне оцінювання — свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.
 - Недоброчесне використання засобів штучного інтелекту (ШІ) — оприлюднення або подання на оцінювання письмових, практичних, графічних чи творчих робіт, повністю або частково згенерованих інструментами штучного інтелекту, під виглядом власних результатів без належного декларування факту їх використання.
3. Академічна доброчесність впроваджується через систему принципів: законності, професіоналізму та компетентності, верховенства права, соціальної справедливості, прозорості, чесності, взаємоповаги, ввічливості, справедливості, відповідальності, толерантності.
 4. Кожен член шкільної спільноти наділений правом вільно обирати свою громадянську позицію, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.
 5. Офіційне висвітлення діяльності навчального закладу та напрямів його розвитку може здійснювати директор школи або особа за його дорученням.
 6. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

III. Забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу

3.1. Академічна доброчесність забезпечується усіма співробітниками та учасниками освітнього процесу навчального закладу шляхом:

1. Дотримання норм чинного законодавства України в сфері освіти та загальної середньої освіти.
2. Уникнення провокування дій, пов'язаних з корупційними правопорушеннями.
3. Дотримання норм Конституції України.
4. Дотримання Статуту та Правил внутрішнього розпорядку навчального закладу.
5. Збереження, оновлення та раціональне використання навчально-матеріальної бази навчального закладу.
6. Дотримання культури зовнішнього вигляду співробітників та учасників освітнього процесу.
7. Дотримання правил високих стандартів ділової етики у веденні переговорів, у тому числі телефонних, які мають вестися у спокійному, ввічливому, доброзичливому тоні, що сприяє створенню позитивної репутації навчального закладу загалом.
8. Надання достовірної інформації.
9. негайного повідомлення адміністрації закладу освіти у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.
10. Відповідальності за порушення академічної доброчесності.

3.2. Педагогічними працівниками шляхом:

1. Якісного, вчасного та результативного виконання своїх функціональних обов'язків.
2. Дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики.
3. Обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення.
4. Незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій.
5. Підвищення своєї кваліфікації шляхом саморозвитку і самовдосконалення, а також вчасного проходження відповідно до вимог законодавства курсової підготовки.
6. Дотримання правил посилення на джерела інформації у разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт, тощо.
7. Надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти.
8. Об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

9. Здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами загальної середньої освіти.
 10. Інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.
 11. Не розголошення конфіденційної інформації, з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян.
- 3.3. Здобувачами загальної середньої освіти шляхом:
1. Поваги до педагогічних працівників.
 2. Поваги честі і гідності інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від власних переконань.
 3. Присутності на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами.
 4. Самостійного виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачів освіти.
 5. Подання на оцінювання лише самостійно виконаної роботи, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами.
 6. Використання у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених і достовірних джерел інформації та грамотного посилання на них.
 7. Не припустимості пропонування хабара за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності, у тому числі з метою зміни отриманої академічної оцінки.
- 3.4. Батьками здобувачів загальної середньої освіти або особами, які їх замінюють, шляхом:
1. Виховання у здобувачів освіти поваги, гідності, прав, свобод і законних інтересів всіх учасників освітнього процесу.
 2. Виховання відповідального ставлення до власного фізичного та психічного здоров'я, оточуючих та довкілля, формування навичок здорового способу життя.
 3. Формування у здобувачів освіти культури, взаєморозуміння у суб'єктивних стосунках, загальнолюдських цінностей, як справедливість, патріотизм, гуманізм, толерантність, працелюбство.
 4. Виховання поваги до державної мови та символів України, усвідомлення необхідності дотримуватися Конституції та законів України, Статуту навчального закладу, Правил внутрішнього розпорядку.
 5. Сприяння виконанню освітньої програми за рівнями та досягненнями здобувачів освіти, самостійного виконання нею навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання.
- 3.5. Неприйнятним для всіх учасників шкільної спільноти є:
1. Навмисне перешкоджання навчальній чи трудовій діяльності членів спільноти.
 2. Участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю. Підrobка та використання документів.

3. Перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями, контрактами.
4. Використання мобільних телефонів під час навчальних занять (за потреби), нарад, або офіційних заходів.
5. Вживання наркотичних речовин, алкогольних напоїв, паління у тому числі й електронних сигарет, поява у стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння.
6. Пронесення зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.

IV. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності

1. При прийомі на роботу працівник знайомиться з даним Положенням, Правилами внутрішнього розпорядку навчального закладу.
2. Положення оприлюднюється на сайті закладу освіти.
3. Заступник директора з навчально-виховної роботи, який відповідає за методичну роботу:
 - Забезпечує шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок для публікацій на конкурси різного рівня з метою попередження порушень академічної доброчесності;
 - Використовує у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендує вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на анти-плагіат.
4. Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу зі здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилання на джерела інформації, списування, тощо).

V. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

За порушення академічної доброчесності застосовуються такі заходи відповідальності:

1. Щодо педагогічних працівників:
 - Відмова у встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічного звання;
 - Позбавлення раніше встановленої категорії чи педагогічного звання;
 - Позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;

- Притягнення до дисциплінарної відповідальності згідно із законодавством про працю.
- 2. Щодо здобувачів освіти (учнів):
 - Повторне проходження здобувачами освіти оцінювання чи не зарахування результатів самостійних, контрольних робіт, іспитів, тощо;
 - У разі списування під час конкурсів, I етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади робота учасника анулюється. У разі повторних випадків учасник не допускається до участі в інших конкурсах, олімпіадах;
 - Щодо учнів, які досягли 14-річного віку, застосовуються санкції відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність». До учнів віком до 14 років застосовуються заходи педагогічного та виховного впливу.
 -

VI. Комісія з питань академічної доброчесності

1. Комісія з питань академічної доброчесності та етики — це незалежний орган, що діє у навчальному закладі з метою забезпечення моніторингу дотримання членами шкільної спільноти морально-етичних та правових норм цього Положення.
 2. До складу Комісії входять представники педагогічного колективу та самоврядування здобувачів освіти. Склад Комісії в кількості 5-7 осіб затверджується рішенням педагогічної ради та наказом директора.
- Персональний склад Комісії з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників:
- Голова комісії: Директор ліцею;
 - Заступник голови комісії: Заступник директора з навчальної роботи;
 - Члени комісії:
 - Заступник директора з навчально-виховної роботи;
 - Член ради трудового колективу (секретар комісії);
 - Учителі;
 - Представник батьківського комітету ліцею;
 - Представник учнівського самоврядування.

Голова веде засідання, підписує протоколи. За відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник. Секретар Комісії здійснює повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо. Термін повноважень Комісії складає 1 рік.

3. Комісія має такі повноваження:

- Виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу закладу освіти;
- Проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу;

- Готувати пропозиції, надавати рекомендації та консультації щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітній діяльності закладу освіти;
 - Отримувати і розглядати заяви (за умови, якщо вони носять анонімний характер або подані у встановленому офіційному порядку) щодо порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу закладу освіти;
 - Залучати до роботи експертів з відповідних галузей, а також використовувати технічні і програмні засоби для встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
 - Доводити результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності до відома директора школи для подальшого реагування.
4. Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме не менше ніж дві третини її складу.
 5. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні членів Комісії. У разі рівного розподілу голосів, голос Голови є вирішальним.
 6. За результатами засідання Комісії складається протокол, який підписує голова (в разі його відсутності заступник) та секретар.

VII. Прикінцеві положення

1. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Заклад освіти забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.
2. Положення про академічну доброчесність затверджується педагогічною радою школи та вводиться в дію наказом директора.
3. Контроль за дотриманням цього Положення та виконанням відповідного наказу покладається на заступника директора з навчальної роботи.